

γρίους δάσσει τοῦ Καναδά, οἱ ἐμπορευόμενοι ἐν τῇ Ἀφρικῇ, οἱ καλλιεργούντες διαφόρους φυτείας ἐν ταῖς Ἀνατολικαῖς Ἰνδίασι, οἱ ἀξιωματικοὶ ἐν Βεγγάλῃ περιφρονοῦσι τὰς εὐφυστάτας καὶ μάλιστα γλαφυράς ἀνταποκρίσεις, μετὰ φόβου δὲ ἢ ἐλπίδων μελετῶσι τὰς «δηλοποιήσεις», εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ὁπίων παρέχουσιν ἄφθονον ὕλην βασιλεῖς, αὐτοκράτορες, ὑπηρέται, κλέπται, κακοῦργοι, ἐκατομμυριοῦχοι, καλλιτέχναι, ἀγύρται κλπ.

Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ρουσσώ, συνηθέστατον κατέστη ἐν Γαλλίᾳ νὰ διδάσκωνται

τὰ παιδιὰ τέχνην τινὰ. Ὑπῆρχον πολλοὶ πλουσιώτατοι καὶ ἐπιστημοτάτην κατέχοντες κοινωνικὴν θέσιν, ἐκαθόντες τὴν τορνευτικὴν, τὴν λεπτουργίαν κλπ. Ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος ὁ ΙΣΤ΄ ἦτο ἐπιτηθειότατος κλειθροποιός. Ὄταν μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1789 ἐπῆλθεν ἡ μετακτάσεις, πολλοὶ εὐγενεῖς καὶ πλούσιοι θ' ἀπέβησκον τῆς πείνης ἐν τῇ ξενιτείᾳ, ἐὰν δὲν ἐπορίζοντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐκ τῆς τέχνης τῶν. Μέλος δέ τι μιᾶς τῶν καλλιτέρων οἰογενειῶν τῆς Γαλλίας ἀνέκτισεν ἐν Ἀγγλίᾳ τὴν περιουσίαν του, διότι ἦτο ἄριστος βιβλιοδέτης.

Η ΛΙΜΝΗ

(Ἐκ τῶν τοῦ Λαμαρτίνου.)

Πάντα λοιπὸν θὰ τρέχομε πρὸς ἄγνωστο ἀκρογιαλί,
Θὰ καταποντιζόμεθα ἔς τοῦ τάφου τὴ νυχτιᾶ,
Χωρὶς ποτ' ἐν' ἀπάνεμο μὲς ἔς τὴν ἀνεμοζάλη
Οὔτ' ἓνα καταφύγιο ἔς τὴ βαρυχειμωνιά!

Κύτταξε, λίμνη, κύτταξε! Δὲν ἔκλεισ' ἓνας χρόνος
Πῶπεζε μὲ τὸ κῦμά σου χαρούμενη, τρελλῆ,
Καὶ τώρα, τώρα ὁ δύστυχος, κάθουμαι, λίμνη, μόνος
Ἐπὶ τὴν πέτρα ἐδ' ὅπου πάντοτε μᾶς ἔβλεπες μαζί.

Καθὼς καὶ τώρα ἐμούγγριζες καὶ τότε ἀγριεμένη
Κ' ἐξέσχιζες τὰ στήθη σου ἔς τοῦ βράχου τὰ πλευρά,
Ἀνήσυχη ἐπαράδενες ἔς τὴν ἄκρη θυμωμένη
Κ' ἐράντιζες τὰ πόδια της μὲ τὸν ἀφρὸ συχνά.

Θυμᾶσαι, λίμνη, μόνου μας, μιὰ νύχτα ἐγὼ κ' ἐκεῖνη
Ἐλάμναμε ἄφωνοι οἱ φτωχοὶ ἔς τὰ κρῖα σου νερά
Τ' ἀγέρι δὲν ἀνάσενε, εἶχες καὶ σὺ γαλήνη,
Ἐπὶ τὸν ὕπνο σου δὲν ἄκουες παρὰ τὰ δύο κουπιά.

Μὲ μιᾶς τραγοῦδι οὐράνιο, πρωτάκουστο, δροσάτω
Τὸ γέρο τὸν ἀντίλαλο τριγύρω μας ζυπνᾷ.
Ἐμμεῖν' εὐθὺς παράλυτο τὸ κῦμά σου τὸ ἀφράτο
Καὶ τέτοια λόγια ἀκούστηκαν, θυμᾶσαι, ἀρμονικά.

«Δίπλωσε, χρόνε, δίπλωσε τ' ἀκούραστα φτερά σου,
Ὁραις γλυκαῖς μὴν τρέχετε, σταθῆτε μιὰ στιγμῆ,
Καὶ σὺ μὴ φεύγης, νύχτα μου, μὲ τὴν ἀστροφεγγιά σου,
Τώρα ποῦ ζευγαρώσαμε εἶν' εὐμορφη ἡ ζωή.»

«Τοῦ κόσμου αὐτοῦ τὰ βάσανα, τὴν ἐρημιᾶ, τὴ φτώχεια
Θέλουν νὰ φύγουν ἄμετροι· γι' αὐτοὺς γοργὰ γοργὰ,
Χρόνε μου, πέτα κι' ἄφισε ἔς τοῦ ἔρωτα τὰ βρόχια
Τὰ δύο μας νὰ χορτάσωμε τόσο γλυκεῖα σκλαδιᾶ.»

«Τοῦ κάκου! Ἡ ὄραις φεύγουνε... Κανεῖς δὲ μὲ προσμένει..
Κανεῖς δὲ μ' ἀκουρμένεται. . . Ἡ νύχτα εἶναι σκληρή. . .
Ἀχνίζου τ' ἄστρα, χάνονται. . . Κρυφὰ κρυφὰ προβαίνει
Τᾶσπλαχνο γλυκοχάραμμα. . . Λυπήσου μας αὐγὴ! . . .»

«Τοῦ κάκου! Ὅλα ξεγέλασμα, εἶν' ὄνειρα καὶ πλάνη,
Ζωὴ μας εἶν' ἡ ἀγάπη μας καὶ μοναχὴ χαρὰ
Ἄς μὴ ζητοῦμε ἀνύπαρχτο ἔς τὸν κόσμον ἄλλο λιμάνι,
Τοῦ χρόνου ἡ ἄγρια θάλασσα δὲν ἔχει ἀκρογιαλιά.»

«Χρόνε Ζηλιάρη, δύστροπε ! Πέ μου γιατί νά σβυῶνται
Σάν ἀστραπή νά φεύγουνε ἢ ὠραις τῆς χαρᾶς
Καθὼς πετοῦν καὶ φεύγουνε χωρὶς νά λησμονιῶνται
Κ' ἢ μαύραις, κ' ἢ ὀλόπικραις στιγμαῖς τῆς συφορᾶς;»

Ἄπ' τῆ βαθειᾶν τὴν ἄβυσσον ὁποῦ μᾶς καταπίνει,
Ἄπ' τὴν αἰωνιότητα ὁποῦ μᾶς πλημμυρεῖ
Τίποτε, χρόνε, τίποτε 'ς τὸ φῶς δὲν ἀναδίνει,
Δὲν ξεφυτρώνει τίποτε. . . ὅλα τὰ τρῶς ἐσύ.»

Ἄλοιπὸν ἀπ' ὅσα ἐχάρηκα δὲ θ' ἀπομείνη τρίμμα,
Δὲν θά ν' ἀφίσω τίποτε 'ς αὐτὴν τὴ μαύρη γῆ !
Ἄπ' τὸ γοργό μας πέρασμα δὲν εἶναι τάχα κριμα
Νὰ μὴ σωθῆ ἓνα πάτημα, ὦ χρόνε ἀδικητή; . . .»

Ἦ λίμνη, ὦ βράχοι μου ἄφωνοι, ὦ σεῖς σπηλαιαὶ καὶ δάση
Ποῦ βλέπετε τὸν πόνο μου, μιὰ χάρη σᾶς ζητῶ,
Ἔσεῖς ὁποῦ δὲ σκιάζεσθε κανεῖς νὰ σᾶς χαλάση,
Ποτὲ μὴ μᾶς ξεχάσετε 'ς τὸ μνημ' ἂν πάω κ' ἐγώ.

Κι' ὅταν σὲ δέροντ' ὁ σύφουνας, κι' ὅταν βαθειᾶ κοιμᾶσαι,
Ἦ λίμνη μου ἀφροστέφανη, νὰ μὴ μᾶς λησμονῆς,
Ἔσ' εἶδες τὴν ἀγάπη μας καὶ μόνη ἐσύ θυμᾶσαι
Πῶς ἀναφταν τὰ στήθη μας, καὶ θὰ μᾶς συμπονῆς.

Θέλω τὰ πεῦκα, τὰ ἔλατα, οἱ βράχοι, ἡ ῥεμματιά σου,
Τ' ἀφροῦ σου τὸ μουρμούρισμα, τ' ἀντίλαλου ἡ φωνή,
Τὰ δροσερά σου σύγνεφα, τ' ἀγέρι, ἡ καταχνιά σου,
Ἦ βρύση, ὁ καλαμιώνας σου, τὸ χόρτο, τὸ πουλί,

Τ' ἄστρο τ' ἀσημομέτωπο, ἡ μυρωδιὰ ποῦ χύνει
Τὸ γαλανὸ τὸ κύμα σου, ὦ λίμνη μου γλυκειά,
Ὅ,τι 'ς τὴν πλάση ἔχει αἴσθησι, πνοή, νοημοσύνη,
Ὅλα νὰ λένε. . . «Ἀγάπησαν, τὰ μαῦρα, φλογερά!»

Μαδουρῆ.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΣ ΒΑΛΛΩΡΙΤΗΣ.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΙΚΑΝΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

I

Ὀλίγα γράμματα μ' ἔμαθον ὁ πατήρ μου· ὁ
θεὸς μακαρίσαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· ἂν μ' ἔμάν-
θανε πλειότερα, θὰ ἤμην δυστυχής· δὲν θὰ ἐγε-
νόμην ὅ,τι ἔγεινα.

II

Ἐπὶ ἓν ἔτος ἤμην ἐπιμελέστατος εἰς τὴν ἐκ-
πλήρωσιν τῶν χρεῶν μου· ἀλλ' οὐδέποτε ὁ προῖ-
στάμενός μου μοι εἶπεν : εὐχαριστῶ. Ἐκαμα ἔ-
να μῆνα νὰ πατήσω εἰς τὸ γραφεῖόν μου, καὶ
ἐπροβιάσθην.

III

Μὴ ζητήσης εἰς αὐτὸν τὸν τόπον νὰ εὐχαρι-
στήσης τὴν ἰδικὴν σου συνείδησιν, ἀλλὰ τὴν συ-
νείδησιν τῶν ἄλλων· ἂν κάμνης τὸ πρῶτον, θὰ
σ' ὀνομάσουν ἐγωῖστὴν· ἂν τὸ δεύτερον, θὰ ὀ-
νομασθῆς ὑποχρεωτικὸς καὶ ἀγαθώτατος ἄν-
θρωπος.

IV

Μὴν ἐξετάσης ποτὲ ἐνδομύχως τί φρονεῖς σὺ

περὶ σεαυτοῦ, ἀλλὰ τί φρονοῦν οἱ πολλοὶ περὶ
σοῦ. Τὸ πρῶτον εἶνε ἀδιάφορον καὶ περιττόν·
τὸ δεύτερον εἶνε σπουδαιότατον. Ἐπειδὴ δὲ τοὺς
πολλοὺς ἄγουσι καὶ φέρουσι αἱ μικραὶ καθημε-
ριναὶ ἐφημερίδες, φρόντισον ἐννεὰ τοῦλάχιστον
ἐξ αὐτῶν νὰ σὲ ὀνομάσωσι μέγαν ἄνθρωπον· ὁ
κόσμος θὰ τὸ πιστεύσῃ, καὶ δὲν εἶνε ἀπίθανον
νὰ τὸ πιστεύσῃς καὶ σὺ ὁ ἴδιος.

V

Ἰκανός τις καὶ τίμιος ὑπάλληλος κατεῖχε
θέσιν τινὰ, ἥτις μὲ ἤρεσε· ἔγραψα διατριβὴν
τινα κατ' αὐτοῦ καὶ τὴν κατεχώρισα ἀντὶ μιᾶς
δραχμῆς εἰς μίαν ἐφημερίδα· ὁ ὑπάλληλος αὐτὸς
ἐπαύθη. Ἐγραψα κατόπιν μίαν ἄλλην ὑπὲρ ἐ-
μαυτοῦ καὶ τὴν κατεχώρισα πάλιν ἀντὶ δύο
δραχμῶν—ἦτο μεγαλειτέρα—εἰς μίαν ἄλλην
ἐφημερίδα. Διωρίσθην ἐγώ.

VI

Σήμερον ὑπῆγα νὰ ξυρισθῶ· ἀλλ' ὁ κουρεύς
μου εἶχε κλείσει τὸ ἐργαστήριόν του· ἠρώτησα
τὸν γείτονά του τὴν αἰτίαν, καὶ ἔμαθον ὅτι
διωρίσθη ὑγειονομοσταθμάρχης.